

فرزاد رنجبر
کارگردان فیلم کوتاه
«آپولو»

امیدوارم فیلم جدیدم را نیز در هنر و تجربه اکران کنم

یاسرخیر
کارگردان فیلم کوتاه
«سربسته»

«پرسونا»؛ پیشنهاد ما شش فیلمساز، به تماشاگر کنجکا و امروز است

گفت و گوی
روزنامه صبا با
چند تن از کارگردانان
بسته فیلم کوتاه
«پرسونا»

پرسونا ونسلی بی‌قرار فیلم کوتاه ایران

چه شد که تصمیم گرفتید در «آپولو» به تجربه و سختی‌های فیلمسازی که در حوزه فیلم کوتاه یا آماتوری کار می‌کنند، بپردازید؟

سال ۹۰ بود که فیلم بلند «برف و خون» را به صورت آماتوری ساختیم و اتفاقاتی که در آن فیلم افتاد جرقه ساخت فیلم کوتاه «آپولو» شد. در ابتدا نیز می‌خواستیم بر اساس تجربیاتی که در ساخت فیلم برف و خون داشتیم، «آپولو» را به صورت یک فیلمنامه بلند بنویسیم اما شرایطش فراهم نشد و تصمیم گرفتیم آن مسائل را در قالب یک فیلم کوتاه بازتاب دهیم. به همین علت فکر می‌کنم که این اثر و داستان و تجربیات به نوعی برای همه فیلمسازان عرصه کوتاه و آماتوری قابل لمس باشد.

آیا فیلم برف و خون کامل شد؟

بله کامل و بعدها تبدیل به یک نسخه کوتاه‌تر شد و سال‌ها بعد با مبلغ پایینی به شبکه سمنان فروخته شد.

داستان آپولو چیست؟

فیلم درباره فیلمسازی است که تنها یک ساعت فرصت دارد تا آخرین پلان فیلمش را فیلمبرداری کند. فیلمی که تمام سرمایه زندگی و حتی طلاهای همسرش را نیز خرج آن کرده است و دیگر هیچ پولی ندارد که بتواند حتی یکروز بیشتر فیلمبرداری کند بنابراین اگر نتواند آن پلان را به موقع ضبط کند به نوعی همه چیز یعنی هم زندگی کاری و هم زندگی شخصی‌اش به بن بست می‌رسد. از دیگر نیز همه چیز دست به دست هم می‌دهد تا این اتفاق نیوفتد یعنی مشکلاتی که در مسیر فیلمبرداری پیش می‌آید، هر بار به شکل مضحک و در عین حال دردناک برای او رخ می‌دهند و فضای فیلم ترکیبی از استرس، طنز تلخ و فشارهای شخصی و حرفه‌ای است.

پیش از این فیلم یکی دیگر از ساخته‌های شما به نام «روز خداحافظی» نیز در بسته «دادخواست» به اکران عمومی رسید. تداوم این اکران‌های عموم آیا از رضایت تجربه قبل می‌آید؟

طبیعتاً می‌توانست تجربه بهتری نیز باشد و فیلم‌ها بیشتر دیده شوند اما به هر حال، همین که فیلم کوتاه اکران می‌شود و مخاطب عام‌تر نیز می‌تواند فیلم‌ها را ببیند، برای فیلمساز بسیار جذاب و خوشایند است و امیدوارم این فرصت باز هم ایجاد شود و بتوانم فیلم جدیدم «۲۱» را نیز در قالب هنر و تجربه به اکران برسانم.

اسم بسته چگونه انتخاب شد؟

در جلسه‌ای که در مورد اسم بسته تصمیم‌گیری شد خودم نیز پیشنهادات دیگری داشتم اما در نهایت اسم «پرسونا» میان دیگر اسم‌ها رای بیشتری داشت و انتخاب شد.

ساخت «آپولو» چقدر طول کشید؟

من فیلمنامه آپولو را بارها بازنویسی کردم، اما مرحله ساخت فیلم تقریباً چهار روز طول کشید.

فیلم‌سازی در شهرستان چالش‌های خاص خودش را دارد و با فیلم‌سازی در تهران متفاوت است. با توجه به اینکه آپولو را در سمنان ساخته‌اید با چه شرایطی مواجه بودید؟
من آپولو را در شهرستانی که زندگی می‌کردم ساختم اما به هر حال در شهرستان امکانات و تجهیزات محدودتر است و بیشتر عوامل حرفه‌ای و تمرکز منابع در تهران هستند. مثلاً در فیلم «آپولو»، بخشی از عوامل از خود سمنان بودند، اما بخش دیگری از تهران آمدند. به طور کلی می‌توان گفت که ساخت فیلم در شهرستان بسیار سخت است مگر شهرستان‌هایی که توانسته‌اند همه چیز را به صورت متمرکز فراهم کنند و سیستمی شبیه کمپانی‌های فیلم‌سازی ایجاد کرده‌اند مانند کاری که فیسلمازان تبریز و کردستان انجام داده‌اند.

فیلمسازی را چگونه آغاز کردید و سربسته چندمین اثر شماست؟

فیلمسازی را از سال ۱۳۸۳ در انجمن سینمایی جوانان ایران شروع کردم و بعد از ساخت چندین فیلم مستند، «سربسته» دومین فیلم کوتاه داستانی‌ام است.

ایده این فیلم چگونه به ذهنتان رسید و مسیر ساخت اش چگونه طی شد؟

ایده این فیلم از تجمیع چند خاطره که در دوران سربازی برای خودم و دوستانم پیش آمد الهام گرفته شد، سپس به روی کاغذ آمد، دراماتیزه و در نهایت به فیلم تبدیل شد. در ساخت هم به جز بازیگران که از حرفه‌ای‌های تئاتر کشور هستند باقی عوامل سازنده از میان دانشجویان جوان دانشگاه سوره انتخاب شدند که میانگین سنی شان حدود ۲۱ سال و کار با آنها تجربه بسیار جالبی بود. از آنها بسیار ممنونم که کمک کردند فیلم کوتاه سربسته ساخته شود.

فیلم‌های باکس «پرسونا» چگونه انتخاب شده‌اند؟

ایده اولیه ما بر این بود که چند فیلم کم‌دی متفاوت را کنار هم جمع و یک باکس کم‌دی متفاوت با جریان روز، را اکران کنیم ولی تعداد فیلم‌های کوتاه کم‌دی، که نگاه و جهان بینی متفاوتی داشته باشند بسیار کم بود و در نهایت با دوستانمان به این نتیجه رسیدیم که چند فیلم کوتاه با ساختارهای متفاوتی که نگاه عمیقی به انسان و مسائل انسانی دارند در یک باکس جمع شوند و به شکل یک بسته فیلم کوتاه به دست مخاطب برسند. البته آگاهی که فیلم‌های مان ضعف‌ها و اشکالاتی دارد اما می‌تواند پیشنهاد تازه‌ای برای مخاطب امروز باشد که دلش می‌خواهد تجربه‌های متفاوتی را روی پرده ببیند. بنابراین در کنار همه فیلم‌های روز، پرسونا می‌تواند پیشنهاد ما شش فیلمساز برای مخاطب کنجکا و امروز باشد.

شرایط امروز فیلم کوتاه ایران را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
شرایط به نسبت سال‌های قبل پیچیده‌تر شده، جامعه در حال پوست اندازی است، حجم تغییرات روز به روز شده و از خط قرمزهای رسمی عبور کرده است. با این حال جشنواره‌های رسمی همچنان اصرار دارند که قوانین و محدودیت‌های قدیمی شان را حفظ کنند. از طرفی تکنولوژی ساخت و تولید و پخش فیلم کوتاه تغییر کرده و می‌توان بدون حمایت و اجازه بخش رسمی فیلم ساخت و پخش جهانی کرد. این میان نوعی دوقارگی به وجود آمده است. اکثریت فیلمسازان کوتاه می‌خواهند بدون سانسور و محدودیت فیلم بسازند و پخش داخلی و جهانی غیر رسمی داشته باشند و بدین ترتیب جشنواره‌های رسمی و دولتی هر سال فیلمسازان زیادی را از دست می‌دهد و به بخش غیر رسمی و خصوصی، فیلمسازان بیشتری علاوه می‌شوند.

مهمترین چالش‌های پیش روی فیلمسازان کوتاه چیست؟

اگر چند سال پیش این سوال را می‌پرسیدید می‌گفتم سانسور، ولی با رشد تکنولوژی، امروز دیگر مرزی برای فیلمسازی وجود ندارد و هر فیلمی می‌تواند تولید و در هر کجای دنیا پخش شود. بنابراین مهمترین چالش امروز فیلم کوتاه، تامین سرمایه برای تولید است. چالش‌های دیگر مربوط به زیباشناسی و پخش تولید و ساخت آن است که نیازمند مطالعه، زندگی کردن و دیدن و ادراک عمیق جهان اطراف است.

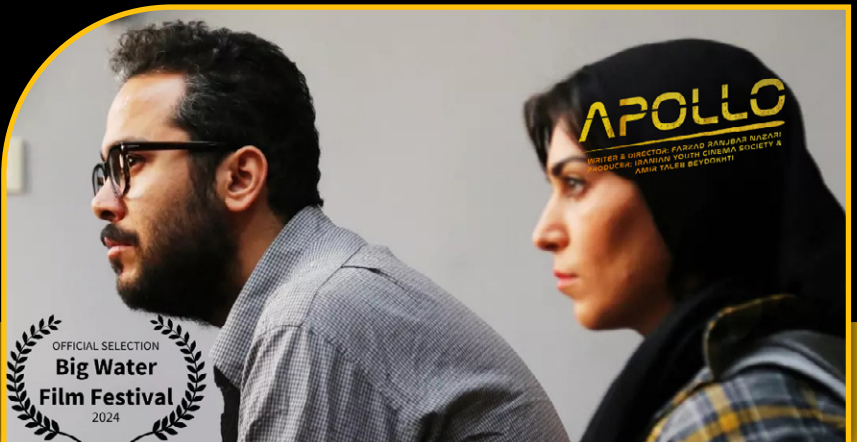
مریم عظیمی
گفت‌وگو

بسته فیلم‌های کوتاه «پرسونا» این روزها در سینماهای

هنر و تجربه اکران می‌شود و مخاطبان این دست از آثار را به تماشای ۶ فیلم کوتاه که تولید سال ۱۴۰۲ هستند فرامی‌خوانند. بسته

فیلم کوتاه پرسونا شامل فیلم‌های «آپولو» ساخته فرزاد رنجبر، «آخرین شبیه آسیبی که خواب پرآینه شدن دیده بود» ساخته مهدیه محمدی، «خودکشی به سبک نیچه» ساخته پیام کردستانی، «سربسته» ساخته یاسرخیر، «شلال» ساخته امیرعلی سی‌سی‌پور و «مورچه» ساخته فرهاد شنتیایی است. در ادامه گپ و گفت خبرنگار صبا با چند تن از این کارگردانان را می‌خوانید.

OFFICIAL SELECTION
Big Water
Film Festival
2024